

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Ndc/15/2018
Identifikačné číslo spisu:	1317214687
Dátum vydania rozhodnutia:	17.01.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:1317214687.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky Z. K., bývajúcej v H., zastúpenej advokátkou JUDr. Laurou Bíróovou, so sídlom v Bratislave, Klincová č. 37/B, proti manželovi I. K., bývajúcemu vo D., zastúpenému advokátom JUDr. Jozefom Pirohárom, so sídlom v Nových Zámkoch, Podzámska č. 29, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletým deťom I. K. a G. K., vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 24 P 298/2017, o návrhu navrhovateľky na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti takto

rozhodol:

Prejednanie veci Okresného súdu Nitra sp.zn. 24 P 298/2017 prikazuje Okresnému súdu Bratislava II.

Odôvodnenie

1. V konaní o rozvod manželstva Z. K. a I. K. a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k ich maloletým deťom I. K. a G. K. (ďalej len „maloletí“), vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 24 P 298/2017, podala navrhovateľka (manželka) návrh na prikázanie veci podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2005 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a § 4 zákona č. 161/2005 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Bratislava II. Návrh odôvodnila tým, že v súčasnej dobe sa zdržuje aj s maloletými u svojich rodičov v H., kde maloletým poskytuje rodičovskú starostlivosť. V dôsledku jej zdravotného stavu jej bol priznaný čiastočný invalidný dôchodok, pričom v možnosti sa riadne zamestnať jej bráni nepriaznivý zdravotný stav maloletého I. K., ktorému bol diagnostikovaný „autizmus“ vyžadujúci si jeho sústavnú a celodennú opateru. Ďalej uviedla, že podľa jej zistení manžel pracuje v H. v spoločnosti Photoneo s.r.o., so sídlom v H., pričom tiež býva v H. v podnájme. Vzhľadom na existenciu navrhovateľkou uvedených objektívnych skutočností existujú v jej prípade, ako aj v prípade maloletých, sociálne, ekonomické, zdravotné a finančné okolnosti na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Bratislava II.

2. Manžel I. K. s návrhom na prikázanie veci inému súdu nesúhlasil, nakoľko dôvody navrhovateľky neodôvodňujú potrebu prikázania veci inému súdu, keďže vzdialenosť medzi Nitrou a Bratislavou je relatívne krátka a možno ju absolvovať približne za jednu hodinu a jedna cesta stojí cca. 3 €. Podľa jeho názoru prikázanie veci inému súdu by nebolo v danom štádiu ani hospodárne; zákonná sudkyňa

Okresného súdu Nitra je s vecou oboznámená a delegácia veci na iný súd by mohla mať za následok prietahy v konaní.

3. Opatrovník maloletých po vykonanom sociálnom šetrení u navrhovateľky súhlasil s tým, aby bola vec prikázaná z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Bratislava II, nakoľko maloleté deti sa spoločne s matkou zdržujú na adrese H. a príkazanie veci je predovšetkým v záujme maloletých detí.

4. Konania vo veciach rozvodu manželstva a úpravy pomerov rozvádžajúcich sa manželov k ich maloletým deťom pre čas po rozvode sa od 1. júla 2016 spravujú ustanoveniami CMP. Podľa § 2 ods. 1 CMP sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. To platí i pre návrh na príkazanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti.

5. Podľa § 39 ods. 2 a 3 CSP možno na návrh ktorejkoľvek zo strán spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Nitra) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Bratislava II). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

6. Príkazanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania (účastníka civilného mimosporového konania) na zákonného sudcu (Čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania (civilného mimosporového konania) alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu, či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

7. S poukazom na už uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania. Podstatný význam má i stanovisko ostatných subjektov konania.

8. Špecifiká prípadu v prejednáwanej veci podľa názoru najvyššieho súdu navrhovanú delegáciu veci odôvodňujú. Z obsahu spisu totiž vyplýva, že návrh na delegáciu síce nepodal ten z účastníkov, na ktorého ochranu zákon ustanovil pravidlo miestnej príslušnosti súdu (§ 92 veta druhá CMP), no vzhľadom na okolnosti prípadu, najmä vo vzťahu k maloletým deťom (k ich pobytu, zdravotnému stavu maloletého I. K.), je potrebné konštatovať, že príkazanie veci Okresnému súdu Bratislava II zabezpečí najlepšie podmienky pre zadovážovanie skutkových zistení významných pre konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, nakoľko s konaním o rozvod manželstva je obligátorne spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode (§ 100 CMP).

9. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti a charakter konania je preto navrhované príkazanie veci inému súdu v záujme zabezpečenia hospodárnosti konania i jeho zrýchlenia. Preto najvyšší súd dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené podmienky pre príkazanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP a návrhu vyhovel.

10. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.